

P.Z. br. 243

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/17-12/83
Urbroj: 50301-25/06-18-7

Zagreb, 18. siječnja 2018.

Hs**NP*120-02/17-01/01*50-18-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	18-01-2018	
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
120-02/17-01/01	65	
Uredžbeni broj:	Pril.	Vrij.
50-18-04	/	/

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o minimalnoj plaći, s Konačnim prijedlogom zakona (predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru) - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 120-02/17-01/01, urbroja: 65-17-03, od 5. prosinca 2017. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16 i 69/17), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o minimalnoj plaći, s Konačnim prijedlogom zakona (predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o minimalnoj plaći, s Konačnim prijedlogom zakona koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru, aktom od 5. prosinca 2017. godine, iz sljedećih razloga:

Prijedlogom zakona o minimalnoj plaći, s Konačnim prijedlogom zakona (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona) predlaže se drugačija definicija minimalne plaće u odnosu na važeće zakonsko rješenje propisano odredbom članka 2. Zakona o minimalnoj plaći (Narodne novine, br. 39/13 i 130/17) te se redefiniiraju kriteriji i načini utvrđivanja visine minimalne plaće prema kojima se osigurava dinamika porasta minimalne plaće do 60% prosječne plaće.

Uvodno, iznimno je bitno istaknuti da je predmetni Prijedlog zakona zaprimljen u vrijeme kada je i Vlada Republike Hrvatske u saborsku proceduru uputila Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o minimalnoj plaći, s Konačnim prijedlogom zakona, a koji je u međuvremenu, na sjednici održanoj 15. prosinca 2017. godine, i izglasan u Hrvatskome saboru, pa se u ovoj fazi predmetni Prijedlog zakona može već sagledati u odnosu na spomenute izmjene Zakona o minimalnoj plaći. Ovo tim više, što se u određenom

dijelu sadržaja Prijedlog zakona podudara s aktualnim Zakonom o izmjeni Zakona o minimalnoj plaći (Narodne novine, broj 130/17), i to s onim dijelom koji propisuje jasniju definiciju minimalne plaće propisanu odredbom članka 2. Zakona.

Naime, odredbom članka 2. Prijedloga zakona predlaže se definicija minimalne plaće kao najnižeg mjesečnog iznosa osnovne bruto plaće koji radniku pripada za rad u punom radnom vremenu. Nastavno se predlaže da se ovako propisana plaća uvećava dodacima za otežane uvjete rada koji se navode kao: noćni rad, rad nedjeljom, rad blagdanom ili nekim drugim danom za koji je zakonom određeno da se ne radi.

Potrebno je istaknuti da i Zakon o izmjeni Zakona o minimalnoj plaći upravo propisuje da u sastav minimalne plaće ne ulaze povećanja za noćni rad, rad nedjeljom, rad blagdanom ili nekim drugim danom za koji je zakonom određeno da se ne radi. U tom dijelu je sadržaj podudaran.

No, pogrešno je navedena povećanja tretirati dodacima za otežane uvjete rada. Odredba članka 94. Zakona o radu (Narodne novine, br. 93/14 i 122/17) jasno propisuje za koje oblike i vrste rada je poslodavac dužan isplatiti povećanu plaću. Iz ove odredbe je razvidno da su otežani uvjeti rada različit pojam i pravni institut od drugih uvjeta koji se odredbom navode (tek jedan među ostalim navedenima, a ne nadređeni pojam). Stoga se predmetna odredba Prijedloga zakona može smatrati nejasnom i kao takva problematičnom u provedbi od strane poslodavaca, te u nadzoru nad primjenom zakona od strane nadležnih inspekcija, s obzirom da stvara pravnu nesigurnost.

Ujedno, Zakonom o izmjeni Zakona o minimalnoj plaći na jasan način se propisuje pravo radnika koji radi u nepunom radnom vremenu na razmjerni dio minimalne plaće sukladno ugovorenom radnom vremenu, kako bi se izbjeglo pogrešno tumačenje Zakona i njegova nezakonita primjena u praksi.

Istodobno, ova izmjena Zakona neće utjecati na konkurentnost poslodavaca, odnosno neće povećati rizik od otpuštanja radnika, iz razloga što se umanjuje osnovica za obračun doprinosa za 50% pod uvjetom da je radnik u razdoblju od 12 mjeseci uzastopno prije početka umanjenja osnovice imao ugovorenu, utvrđenu ili propisanu minimalnu plaću ili do visine minimalne plaće.

Slijedom navedenog, Vlada Republike Hrvatske smatra da sada važeći Zakon o minimalnoj plaći bolje definira minimalnu plaću.

Nadalje, Vlada Republike Hrvatske smatra da se Prijedlogom zakona ne daje niti cjelovito niti pravično rješenje u odnosu na problematiku kriterija i načina utvrđivanja visine minimalne plaće, jer iz Prijedloga zakona nije razvidno da je dovoljno analitički i stručno pripremljen u pogledu predložene dinamike rasta minimalne plaće kroz razdoblje od naredne četiri godine. U nenormativnom dijelu Prijedloga zakona navode se podaci o rastu minimalne plaće za razdoblje od 2008. do 1.1.2017. godine, u kojem razdoblju je (radi se o 9 godina!) ta plaća navodno rasla za 14%.

Ako se uzme da je Uredbom o visini minimalne plaće za 2017. godinu minimalna plaća povišena za 5%, te da je Uredbom o visini minimalne plaće za 2018. godinu ponovo propisano povišenje od 5% (ne računajući da se minimalna plaća za pojedine radnike predlaže povećati dodatno i putem Zakona o izmjeni Zakona o minimalnoj plaći koji je

predvidio izuzimanje određenih uvećanja plaće iz njezinog sastava) jednostavnom računicom dolazi se do zaključka da je ova Vlada samo uredbama u posljednje dvije godine minimalnu plaću povisila za čak 10%.

Ujedno, u nenormativnom dijelu Prijedloga zakona ukazuje se na pozitivna gospodarska kretanja te očekivanja daljnjeg gospodarskog rasta, zbog kojih činjenica se preporuča osigurati porast minimalne plaće kako bi njezin iznos do 2021. godine dosegao iznos od 60% prosječne plaće.

Neprihvatljiv je predloženi način povećanja ove plaće, s obzirom da predviđa dugoročan način određivanja njezinoga iznosa. Naime, buduće makroekonomske okolnosti nisu toliko izvjesne, te isto tako niti okolnosti projiciranog gospodarskog rasta u Republici Hrvatskoj, stoga ne daju čvrstu osnovu za predmetno zakonsko rješenje.

Također, Prijedlogom zakona se ukazuje da važeći Zakon o minimalnoj plaći prepoznaje okolnost da pojedini poslodavci nisu u mogućnosti isplaćivati niti propisanu minimalnu plaću te takvi putem kolektivnih ugovora mogu propisati nižu razinu minimalne plaće od Zakonom propisane (umanjiti je do 95% od propisane), međutim ova mogućnost nije zaživjela u praksi, tj. od donošenja Zakona 2013. godine iskorištena je u svega 4 kolektivna ugovora.

S ovime u vezi, Prijedlog zakona odredbama članaka 4. do 7. razrađuje dinamiku i mehanizam povećanja iznosa minimalne plaće na jedan potpuno drugačiji način od važećeg zakonskog rješenja, predviđajući uključivanje sindikata, radničkih vijeća, poslodavaca pa čak i samih radnika u postupak (iako isključivo u ulozi obaviještenih o autonomnoj odluci poslodavca). Ovakav prijedlog nije prihvatljiv bez sveobuhvatne, dublje analize i rasprave sa socijalnim partnerima, pogotovo ne u proceduri donošenja zakona po hitnom postupku.

Nastavno na iscrpno opisan mehanizam utvrđivanja minimalne plaće, predlagatelj zakona netočno i nepravilno zaključuje da se na takav način osigurava „jača uloga radnika i njihovih predstavnika u donošenju odluka o materijalnim pravima radnika i njihova djelomična suodgovornost za poslovno i financijsko stanje poslodavca“.

Apsolutno je neprihvatljivo korištenje nepostojećeg pravnog termina „djelomična suodgovornost“, i to u kontekstu ovoga Zakona čiji je cilj osigurati egzistencijski minimum radnicima s najnižim plaćama u Republici Hrvatskoj. Pored navedenog, pravni termin „suodgovornosti“ kao takve nikako ne može biti djelomična jer sama riječ govori da se zapravo radi o odgovornosti, ali u nekom dijelu, udjelu, odnosno postotku.

Osim toga, odredba članka 7. Prijedloga zakona predviđa mogućnost poslodavcu, kojem bi isplata plaće u visini utvrđenoj člankom 4. „ugrozila poslovanje ili bi za posljedicu imala otkaz ugovora o radu većini radnika zbog poslovno-uvjetovanih razloga“, da primijeni minimalnu plaću u visini iznosa koji je bio propisan za prethodnu godinu. Predložena se odredba niti u kojem slučaju ne bi mogla podržati, obzirom da je kao takva podloga mogućim zlouporabama. Postavlja se pitanje kriterija za detektiranje i utvrđivanje pojedinih poslodavaca kojima je „ugroženo poslovanje“, te kriterija temeljem kojih bi upravo ugroza poslovanja predstavljala razlog za otkaze ugovora o radu većini radnika zbog poslovno-uvjetovanih razloga, dok je posljedično potpuno izvjesno da bi precizirana odredba utjecala na pravnu i financijsku nesigurnost.

Stoga, Vlada Republike Hrvatske smatra da sada važeći Zakon o minimalnoj plaći bolje regulira i pitanje visine minimalne plaće jer propisuje na temelju kojih kriterija ministar nadležan za rad, imajući u vidu povećanje udjela minimalne plaće u prosječnoj plaći, nakon konzultacija sa socijalnim partnerima, Vladi Republike Hrvatske predlaže visinu minimalne plaće.

Predmetni pak Prijedlog zakona propisuje visinu minimalne plaće u postotnom iznosu prosječne mjesečne bruto plaće po zaposlenom u pravnim osobama u Republici Hrvatskoj, čima je sužen pa i onemogućen prostor za dijalog socijalnih partnera.

Neovisno o svemu navedenom, analizirajući otpočetak Prijedlog zakona, u nenormativnom dijelu Prijedloga zakona uočava se niz neusklađenih podataka s normativnim tekstom, nepreciznosti, netočnosti u pozivanjima, te već spomenuto nepravilno korištenje pojedinih pravnih termina, kao i izvođenje nepravilnih zaključaka u odnosu na posljedice koje bi ovakav zakonski prijedlog mogao proizvesti.

Tako primjerice, vezano za isticanje opredijeljenosti Europske unije za uspostavu većih socijalnih standarda, koja je iskazana na Socijalnom Summitu u Gothenburgu od 17. studenoga 2017. godine, te u odnosu na navedeno zaključujući kako su se sve države članice obvezale na provedbu načela da radnici imaju pravo na poštene plaće koje će im osigurati dostojan životni standard, što podrazumijeva i adekvatan iznos minimalne plaće, valja istaknuti kako je upravo predmetno prepoznao stručni nositelj pripreme Zakona o izmjeni Zakona o minimalnoj plaći, s obzirom da je odredba članka 56. Ustava Republike Hrvatske i provedba Ustavom zajamčenog prava na zaradu kojom radnik može sebi i obitelji osigurati slobodan i dostojan život, kao takva i pozivom na odredbu članka 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora, bila razlog za donošenje spomenutog zakona po hitnom postupku.

Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru, u svojstvu predlagatelja Prijedloga zakona, kao temelj za donošenje zakona po hitnom postupku pogrešno navodi odredbu članka 159. istog Poslovnika, koja nikako ne propisuje osnove za donošenje zakona po hitnom postupku.

Vlada Republike Hrvatske ističe da je slijedom navedenoga razvidno kako se radi o veoma složenom, zahtjevnom i odgovornom poslu koji zahtijeva temeljitu i detaljnu analizu, što evidentno nije učinjeno pri izradi Prijedloga zakona, kojim je krajnje pojednostavljeno predložena dinamika porasta minimalne plaće do 2021. godine, nakon čega bi istu trebalo održavati na razini 60% prosječne plaće.

Stoga, Vlada Republike Hrvatske ističe da Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava u suradnji s nadležnim resorima, socijalnim partnerima i odgovarajućim stručnjacima planira izraditi financijske projekcije i razmotriti najbolja moguća rješenja, koja bi se odnosila na sve dionike sustava minimalne plaće, bez diskriminacije, te uz održivost zaposlenja i konkurentnosti poslodavaca, a sve u skladu s gospodarskim mogućnostima države.

Slijedom navedenog, Vlada Republike Hrvatske ne podržava donošenje predloženog zakona, te smatra da je s obzirom na složenost problema za predmetnu materiju potrebno iznaći cjelovito rješenje, prema kojemu je prvi korak učinjen upravo Zakonom o izmjeni Zakona o minimalnoj plaći. Stoga Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati predmetni Prijedlog zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Marka Pavića, ministra rada i mirovinskoga sustava, te Majdu Burić i Katarinu Ivanković Knežević, državne tajnice u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava.

PREDSJEDNIK

Mr. sc. Andrej Plenković